

Լուսինե Ռաֆիկի Համբարյան

Կենսաբանության ֆակուլտետ

Եկոլոգիայի և բնության պահպանության ամբիոն
Դոցենտ

37-46
(010) 22-87-59

lusinehambaryan@ysu.am

Կրթություն

Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Ֆակուլտետ	Կենսաբանության ֆակուլտետ, կենսաֆիզիկայի ամբիոն
Տարեթիվ	1987 - 1992
Աստիճան/կոչում	Մագիստրոս

Գիտական աստիճան/կոչում

Հաստատություն	ՀՀ ԳԱԱ Հիդրոէկոլոգիայի և ձկնաբանության ինստիտուտ
Տարեթիվ	2001
Աստիճան/կոչում	Ասպիրանտ
Գիտական ղեկավար	Վարդանյան Մ.Կ.
Գիտական թեմա	Ֆիտոպլանկտոնի սեզոնային սուկցեսիան Սևանա լճի ջրերի մակարդակի կրկնական իջեցման շրջանում

Լեզուների իմացություն

English

Աշխատանքային փորձ

Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Ժամանակահատված	1996 մինչ օրս
Պաշտոն	դոցենտ

Հրատարակումներ

Հոդված

Holocene freshwater microbialites of Lake Sevan (Armenia)

Sahakyan Lilit, Colombié Claude, Sukiasyan Anna, Hambaryan Lusine, Grigoryan Taron,
Haberzettl Torsten, Kasper Thomas, Stepanyan Zhanneta, Mkrtchyan Stella, Hovakimyan Hayk,
Joannin Sebastien, Avagyan Ara

Journal of Great Lakes Research 2025 1-20

Հոդված

Biodegradation Prerequisites for Microplastic Pollution in Freshwater Lakes in Armenia

Lusine Hambaryan, Dmitrii Sadokov., Olesia Sadokova

Micro and Nanoplastics in Aquatic Environment 2025 258-281

Հոդված

Assessment of Water Quality of Reservoirs by a Comprehensive Study of Hydrobiological and Hydrochemical Indicators Using the Example of the Hrazdan Reservoir (Armenia)

Hripsime Kobelyan, Lusine Hambaryan, Lilit Stepanyan, Suren Sargsyan, Hermine Yepremyan,

Zhanna Mkrtchyan, Bardukh Gabrielyan, Hranush Melkonyan, Jaroslav Andreji

Acta Fytotechnica et Zootechnica 2025 221-234

Հոդված

First record of euglenophytes of the genus Trachelomonas in mountain lakes of Lori Province in the Republic of Armenia

Małgorzata Poniewozik, Tigran Yesayan, Emil Zięba, Lusine Hambaryan

Scientific Reports 2025 37496

Հոդված

PHYTOPLANKTON AS AN INDICATOR OF LONG-TERM CHANGES IN THE AQUATIC ECOSYSTEM OF SEVAN NATIONAL PARK, ARMENIA, 2015-2019 [ФИТОПЛАНКТОН КАК ИНДИКАТОР ДОЛГОВРЕМЕННЫХ ИЗМЕНЕНИЙ В ВОДНОЙ ЭКОСИСТЕМЕ НАЦИОНАЛЬНОГО ПАРКА СЕВАН, АРМЕНИЯ, 2015-2019 ГГ.]

Hambaryan L., Stepanyan L., Khachikyan T., Mamyan A., Azizyan L., Shahnazaryan G., Barinova S.

Nature Conservation Research 2025 13-30

Հոդված

THE EFFECT OF EXTREMELY HIGH-FREQUENCY ELECTROMAGNETIC RADIATION ON THE BIOMASS YIELD AND PHOTOSYNTHETIC PIGMENT CONTENT IN CYANOBACTERIA ARTHROSPIRA PLATENSIS

Harutyunyan A.A., Manoyan J.G., Hambaryan L.R., Gabrielyan L.S.

SCIENTIFIC PROCEEDINGS OF THE IXth INTERNATIONAL CONGRESS «LOW AND SUPER-LOW FIELDS AND RADIATION IN BIOLOGY AND MEDICINE»

2024 98-99

Հոդված

Tradescantia-Based Test Systems Can Be Used for the Evaluation of the Toxic Potential of Harmful Algal Blooms

Alla Khosrovyan, Rima Avalyan, Anahit Atoyants, Evelina Aghajanyan, Lusine Hambaryan,

Rouben Aroutiounian, Bardukh Gabrielyan

Water 2023 2500

Հոդված

EFFECT OF VARIOUS CARBON SOURCES ON THE GROWTH PROPERTIES AND MORPHOLOGY OF SPIRULINA PLATENSIS

A. A. HARUTYUNYAN, J. G. MANOYAN, L. R. HAMBARYAN, L. S. GABRIELIAN

Proceedings of the YSU B: Chemical and Biological Sciences 2023 164-171

Հոդված

Биоиндикация состояния поверхностных вод в прибрежных участках оз. Севан и изучение уровня генотоксичности воды в период эвтрофикации

Р. М. Арутюнян, Р. Э. Авалян, Л. Р. Гамбарян, А. Л. Атоянц, Э. А. Агаджанян, Э. Х. Гукасян,

Б. К. Габриелян

ՀՀ ԳԱԱ զԵԼԻՆԵՐ 2023 51-59

Հոդված

Flora of Armenia

George Fayvush, Lusine Hambaryan, Iren Shahazizyan, Arsen Gasparyan, Astghik Poghosyan,

Siranush Nanagulyan, Anahit Ghukasyan, Alla Aleksanyan, Jacob Koopman, Helena Więclaw

Biodiversity of Armenia 2023 93-142

Հոդված

ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА КАЧЕСТВА ВОДЫ УСТЬЕВОЙ ЧАСТИ ОСНОВНЫХ РЕК ВОДОСБОРНОГО БАСЕЙНА ОЗЕРА СЕВАН (2018 г.)

Т. Г. Хачикян, Л.Г. Степанян, А.С. Мамян, Л. Р. Гамбарян

Биологический журнал Армении 2022 6-12

Հոդված

Горизонтальное распределение биомассы фитопланктона озера Севан: метод подсчета с использованием ГИС-технологий

Асатрян В.Л., Гамбарян Л.Р., Гукасян Э.Х

НАУЧНЫЕ ОСНОВЫ СОХРАНЕНИЯ И ВОССТАНОВЛЕНИЯ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ ОЗЕРА СЕВАН 2022

323-332.

Հոդված

ОЦЕНКА СОСТОЯНИЯ ВОДЫ ОЗЕРА СЕВАН В ЛЕТНИЙ ПЕРИОД С ПРИМЕНЕНИЕМ МОДЕЛЬНЫХ ТЕСТ-ОБЪЕКТОВ

Р. Э. Авалян, А. Л. Атоянц, Л. Р. Гамбарян, Э. А. Агаджанян, Б. К. Габриелян, Р. М. Арутюнян

Труды Института биологии внутренних вод им. И.Д. Папанина РАН 2022 26-37

Հոդված

The dynamics of phytoplankton seasonal development and its horizontal distribution in Lake Sevan (Armenia)

Vardan Asatryan, Lilit Stepanyan, Anahit Hovsepyan, Termine Khachikyan, Armine Mamyan,

Lusine Hambaryan

Environmental Monitoring and Assessment 2022 757

Հոդված

ГОРИЗОНТАЛЬНОЕ РАСПРЕДЕЛЕНИЕ БИОМАССЫ ФИТОПЛАНКТОНА ОЗЕРА СЕВАН: МЕТОД ПОДСЧЕТА С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ГИС-ТЕХНОЛОГИЙ

Асатрян В.Л., Гамбарян Л.Р., Гукасян Э.Х.

НАУЧНЫЕ ОСНОВЫ СОХРАНЕНИЯ И ВОССТАНОВЛЕНИЯ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ ОЗЕРА СЕВАН 2022

384

Հոդված

Features of structural changes in the plankton community of an alpine lake with increasing fish density in summer and autumn.

Hambaryan L.R., A. V. Krylov, E. G. Sakharova, N. G. Kosolapova, R. Z. Sabitova, D. B. Kosolapov,

A. O. Hayrapetyan, M. I. Malin, I. P. Malina, Yu. V. Gerasimov, A. A. Hovsepyan, A. S. Mamyan,

S. E. Bolotov, A. I. Tsvetkov, S. A. Hakobyan, S. A. Poddubny, B. K. Gabrielyan

Հոդված

ԱԽՊԱՐԱ ՋՐԱՄԲԱՐԻ ԱՐԴԻ ԷԿՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

L. Ստեփանյան, Հ. Կոբեյան, Է. Խ. ՂՈՒԿԱՍՅԱՆ, Լ. Համբարյան

Հայաստանի կենսաբանական հանդես 2021 11-18

Հոդված

Գավառագետի միկրոջրիմուռների տեսակային կազմը և Էկոլոգաաշխարհագրական բնութագիրը: Խաչիկյան Թ., Համբարյան Լ., Օհանյան Ն.

Գավառի պետական համալսարանի գիտական հոդվածների ժողովածու 2021 72-85

Հոդված

The bloom and toxicity of CYANOBACTERIA in LAKE SEVAN

L. R. Hambaryan, L. G. Stepanyan, M. V. Mikaelyan, Q. G. Gyurjyan

Proceedings of the YSU B: Chemical and Biological Sciences 2020 168-176

Հոդված

Horizontal and Vertical Distribution of Phytoplankton in the Alpine Lake Sevan (Armenia) during the Summer Cyanoprokaryota Bloom

E. G. Sakharova, A. V. Krylov, R. Z. Sabitova, A. I. Tsvetkov, L. R. Gambaryan, A. S. Mamyany,

B. K. Gabrielyan, A. H. Hayrapetyan, T. G. Khachikyan

Contemporary Problems of Ecology 2020 60-70

Հոդված

Changes in the horizontal development of phytoplankton of the littoral of Lake Sevan (Armenia) in conditions of water level fluctuations

Hambaryan L., Khachikyan T., Ghukasyan E.

Limnology and Freshwater Biology 2020 662-664

Հոդված

PHYTOPLANKTON FORMATION UNDER CONDITIONS OF DIFFERENT TYPES OF POLLUTION AND CHANGES IN THE WATER QUALITY OF THE VOGHJI RIVER (REPUBLIC OF ARMENIA)

L. R. Hambaryan

Proceedings of the YSU B: Chemical and Biological Sciences 2020 246-254

Հոդված

INVESTIGATIONS OF FORMATION PHYTOPLANKTON COMMUNITY IN THE ARPA RIVER (ARMENIA) AND ITS MAIN TRIBUTARIES

L. R. HAMBARYAN, G. A. GEVORGYAN

Proceedings of the YSU B: Chemical and Biological Sciences 2019 46-52

Հոդված

Սևանա լճի ջրիավաք ավազանի հիմնական գետերի և Հրազդան գետի ֆիտոպլանկտոնի որակական ցուցանիշների վերլուծություն

Ստեփանյան Լիլիթ, Խաչիկյան Թերմինե, Համբարյան Լուսինե

Գավառի պետական համալսարանի գիտական հոդվածների ժողովածու 2019 119-127

Հոդված

Качественные характеристики фитопланктонных сообществ пелагиальных и прибрежных

зон озера Севан.

Овсепян А. А., Хачикян Т. Г., Мамян А. С., Степанян Л. Г., Гамбарян Л. Р.

Биологический журнал Армении 2018 69-76

Հոդված

Многолетние изучения микроводорослей реки Гаварагет(водосборный бассейн озера Севан).

Гамбарян Л.Р., Мкртчян Ж.Г., Мамян А.С., Хачикян Т.Г.

Озера Евразии: Проблемы и пути их решения 2017 454-461

Հոդված

Некоторые сведения о "цветении" воды озера Севан синезелеными водорослями

Овсепян А.А., Гамбарян Л.Р., Мамян А.С.

Озера Евразии: Проблемы и пути их решения 2017 547-550

Հոդված

Краткий обзор диатомовых водорослей озера Севан

Гамбарян Л.Р., Мамян А.С., Хачикян Т.Г., Степанян Л.Г.

Горные экосистемы и их компоненты 2017 51-53

Հոդված

INVESTIGATIONS OF ALGAL BLOOM IN "YEREVANYAN LICH" RESERVOIR

Stepanyan L.G., Hambaryan L.R.

Proceedings of the YSU B: Chemical and Biological Sciences 2017 198-202

Հոդված

СТРУКТУРНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ФИТОПЛАНКТОНА ЕРЕВАНСКОГО ВОДОХРАНИЛИЩА И ОЦЕНКА КАЧЕСТВА ВОДЫ

Л.Г. Степанян, Л.Р. Гамбарян

Биологический журнал Армении 2017 63-70

Հոդված

ՍԵՎԱՆԻ ԼՃԻ ՖԻՏՈՂԱԿՆՈՒԿՆԵՐԻ ՀՈՐԻՉՈՆԱԿԱՆ ԲԱԾԽՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ 2016 Թ.

Ա.Ս. Մամյան, Լ.Ռ. Համբարյան, Խաչիկյան Թ.Գ., Ստեփանյան Լ.Գ.

Հայաստանի կենսաբանական հանդես 2017 101-107

Հոդված

ՍԵՎԱՆԻ ԼՃԻ ԼԻԹՈՐԱԿԱՆ ԳՈՏՈՒ ՖԻՏՈՂԱԿՆՈՒԿՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԵՑՈՒԹՅԱՆ ՀՈՐԻՉՈՆԱԿԱՆ

ԲԱԾԽՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

Թ.Գ. Խաչիկյան, Ա.Ս. Մամյան, Լ.Ռ. Համբարյան

Հայաստանի կենսաբանական հանդես 2016 6-11

<http://www.flib.sci.am/eng/Biology/>

Հոդված

DEVELOPMENT DYNAMICS OF PHYTOPLANKTON COMMUNITY OF AKHPARA RESERVOIR

L. G. STEPANYAN, L. R. HAMBARYAN

Proceedings of the YSU B: Chemical and Biological Sciences 2016 30-33

<http://www.y-su.am/science/hy/journals>

Հոդված

INVESTIGATIONS OF DEVELOPMENT SPECIFICS OF PHYTOPLANKTON COMMUNITY IN POLLUTED AREAS OF SYUNIK REGION

L. R. Hambaryan, L. G. Stepanyan, A. S. Mamyán

Electronic Journal of Natural Sciences of NAS RA 2016 24-29

<http://ejns.sci.am>

Հոդված

Environmental Risk Assessment of Heavy Metal Pollution in Armenian River Ecosystems: Case Study of Lake Sevan and Debed River Catchment Basins

Gor A. Gevorgyan, Armine S. Mamyán, Lusine R. Hambaryan, Surik Kh. Khudaverdyan, Ashok Vaseashta

Polish Journal of Environmental Studies 2016 2387-2399

<http://www.pjoes.com/>

Հոդված

ОЦЕНКА СХОДСТВА ОСНОВНЫХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ФИТОПЛАНКТОННОГО СООБЩЕСТВА РАЗНОТИПНЫХ ВОДНЫХ ЭКОСИСТЕМ

Л.Г. СТЕПАНЯН, Л.Р. ГАМБАРЯН

Биологический журнал Армении 2016 6-12

<http://www.flib.sci.am/eng/Biology/>

Մենագրություն

ОЗЕРО СЕВАН ЭКОЛОГИЧЕСКОЕ СОСТОЯНИЕ В ПЕРИОД ИЗМЕНЕНИЯ УРОВНЯ ВОДЫ

A.V. Крылов, A.O. Айрапетян, С.А. Акопян, А.А. Алексанян, Н.С. Бадалян, М.И. Базаров, Н.Э. Барсегян, С.Э. Болотов, Э.С. Борисенко, Т.В. Бошян, Т.В. Варданян, Б.К. Габриелян, Л.Р. Гамбарян, Г.А. Геворгян, Ю.В. Герасимов, Е.Х. Гукасян, М.Р. Даллакян, К.Г. Джендереджян, Э.В. Епремян, Н.Н. Жгарева, Д.Б. Косолапов, Н.Г. Косолапова, А.В. Макрушин, М.И. Малин, А.С. Мамян, А.А. Никогосян, А.А. Овсепян, А.В. Романенко, А.Р. Рубенян, Т.Г. Хачикян, А.М. Хосровян, Г.Х. Щербина

2016 328

Հոդված

ԱՐԳԻՃԻ ԳԵՏԻ ՖԻՏՈՂԱՆԿՏՈՆԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԵՅՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍԱԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԻ ՓՈՓՈԽՄԱՆ ԱՌԱՆՁԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Թ.Գ.ԽԱԶԻԿՅԱՆ, Ա.Ս.ՄԱՍՅԱՆ, Լ.Ռ. ՀԱՄԲԱՐՅԱՆ

Հայաստանի կենսաբանական հանդես 2016 11-15

<http://www.flib.sci.am/eng/Biology/>

Գիտաժողովի նյութ

THE STUDY OF POLLUTED AREAS ALGAE AS THE BASIS FOR REMEDIATION OF AQUATIC ECOSYSTEMS

Lusine Hambaryan

Գիտաժողովի նյութ

Investigation of Biocenoses in "Yerevanyan Lich" Reservoir and the Hrazdan River in the Conditions of Algal Bloom

Gor Gevorgyan, Armine Mamyán, Tatevik Boshyan, Armine Hayrapetyan, Lilit Stepanyan,

Lusine Hambaryan

Գիտաժողովի նյութ

**ИЗУЧЕНИЕ И ОЦЕНКА КАЧЕСТВА ВОДЫ ВОДОХРАНИЛИЩ АХПАРА И ЕРЕВАНСКОЕ ОЗЕРО
ПО МИКРОБИОЛОГИЧЕСКИМ И ФИТОПЛАНКТОННЫМ ПОКАЗАТЕЛЯМ**

Степанян Л.Г., Кобелян Р.О., Гамбарян Л.Р.

Գիտաժողովի նյութ

**GENERAL SPECIES OF PHYTOPLANKTON COMMUNITY OF THE MAIN TRIBUTARIES OF LAKE
SEVAN BASED ON INDEX OF FREQUENCY OCCURRENCE**

Хачикян Т.Г., Мамян А.С., Гамбарян Л.Р.

Գիտաժողովի նյութ

**ДОМИНАНТНЫЕ ВИДЫ ФИТОПЛАНКТОНА НЕКОТОРЫХ РЕК ВОДОСБОРНОГО БАСЕЙНА
ОЗЕРА СЕВАН.**

Хачикян Т.Г., Степанян Л.Г., Гамбарян Л.Р., Мамян А.С.

Գիտաժողովի նյութ

**РАЗВИТИЕ ВИДОВ-ИНДИКАТОРОВ ФИТОПЛАНКТОНА В ЛИТОРАЛИ ОЗЕРА СЕВАН
(АРМЕНИЯ) И ОЦЕНКА СОВРЕМЕННОГО СТАТУСА ВОДОЕМА**

Hambaryan L.R., Mamyan A.S., Hachikyan T.G., Gukasyan E.H.

Գիտաժողովի նյութ

**“Blooming” of the Microalgae of Phytoplankton as an Indicator of the Instability of Lake
Sevan (Armenia) Ecosystem**

L. Hambaryan, L. Stepanyan, T. Khachikyan

Գիտաժողովի նյութ

**ИССЛЕДОВАНИЯ ГОРИЗОНТАЛЬНОГО РАСПРЕДЕЛЕНИЯ ФИТОПЛАНКТОНА ОЗЕРА СЕВАН
(АРМЕНИЯ)**

Hambaryan L.R., Mamyan A.S., Khachikyan T.G., Stepanyan L.G.

Գիտաժողովի նյութ

**Effect of various carbon sources on the growth properties and photosynthetic pigments
content of *Spirulina platensis***

A. Harutyunyan, L. Hambaryan, L. Gabrielyan

Գիտաժողովի նյութ

Microbialites: Cyanobacteria and carbonate deposits of Sevan Lake, Armenia

Hambaryan L., Avagyan A., Sahakyan L., Suqiasyan A.

Գիտաժողովի նյութ

**Monitoring of the development of Cyanoprokaryota algae and potentially toxic blooms (HABs)
in the littoral part of Lake Sevan (Armenia)**

Hambaryan L., Ghukasyan E., Gabrielyan B.

Գիտաժողովի նյութ

**THE ANALYSIS OF THE ECOLOGICAL STATUS OF THE HRAZDAN RIVER ESTIMATED IN THE LOW
WATER PERIOD BY BIOINDICATION METHODS**

V.L. Asatryan, L.R. Hambaryan, T.V. Boshyan, N.I. Bulysheva, M.R. Dallakyan

---

Գիտաժողովի նյութ

First record of loricated euglenoids in mountain lakes of Lori Province, Armenia

Գիտաժողովի նյութ

ECOTOXICOLOGICAL ASSESSMENT OF THE WATER CONDITIONS IN HIGH-MOUNTAIN LAKE SEVAN (ARMENIA) DURING THE PERIOD OF EUTROPHICATION

L.R. Hambaryan, R.E. Avalyan, A.L. Atoyants, E.A. Aghajanyan, E.K. Ghukasyan, B.K. Gabrielyan,

R.M. Aroutiounian

Գիտաժողովի նյութ

RELATIONSHIP BETWEEN SPIRULINA PLATENSIS GROWTH AND MP (MICROPLASTIC) PARTICLES BIOFILM FORMATION IN VITRO CONDITONS

Lusine Hambaryan, Ani Harutyunyan, Diana Hakobyan, Tigran Yesayan, Małgorzata Poniewozik

---

Գիտաժողովի նյութ

New Approaches to Assessing the Ecological and Spatial Role of Phytoplankton in Various Water Bodies of the Republic of Armenia

Syuzanna Esoyan, Małgorzata Poniewozik, Astghik Mkrtchyan, Hovhannes Igityan, Lusine Hambaryan

---

Գիտաժողովի նյութ

Ecological Status of Mountain Lakes in the Lori Region (Armenia): Microalgae as Bioindicators of Water Quality

Lusine Hambaryan, Tigran Yesayan, Ani Harutyunyan, Diana Hakobyan, Małgorzata Poniewozik

---

Գիտաժողովի նյութ

Comparative Investigation of the Effect of Electromagnetic Radiation at Frequencies of 51.8 and 53 GHz on Arthrospira platensis and Parachlorella kessleri

Ani Harutyunyan, Jemma Manoyan, Lusine Hambaryan, Lilit Gabrielyan

---